

La determinació en les caigudes

Text > GERARD BAGUÉ, director

Després dels cinquanta-quatre articles dels *Clàssics revisitats* que Vicenç Pagès Jordà va escriure per a aquesta revista, aplegats al llibre il·lustrat del mateix títol, vam quedar en un bar de Girona per parlar de la seva nova proposta. No el volíem perdre com a col·laborador i li vam dir que tenia les nostres pàgines obertes per a qualsevol proposta. Em va explicar que a «Curs de prosa», que es va publicar fins fa dos números, ja a títol pòstum, es proposaria «el repte d'escriure un article bimestral sobre aspectes de la prosa literària» basant-se en escriptors d'aquesta demarcació, tant actuals com passats, i «tenint en compte un únic criteri, subjectiu però ferm: el de la qualitat». Qui els hagi llegit ja deu saber que el repte es va liquidar amb nota. El dia de la trobada, però, jo esperava una conversa literària, alguna de les seves frases lapidàries destil·lades després d'haver passat la realitat pel seu sedàs irònic, però em va sortir amb la dèria de l'aikido. Anava amb la bossa d'esport i ja no recordo si anava o venia d'una classe que havia fet a Girona amb Muguruza Sensei, un dels seus instructors. Em va explicar, si fa no fa, el que va escriure en un article a la revista digital *Emporion* sobre la seva afició a aquesta art marcial que va conèixer a través dels cromos que col·leccionava de petit (sempre la memòria *vintage*). Li agradava que fos un esport bàsicament defensiu: en els entrenaments no es tracta de derrotar l'altre, sinó de col·laborar per dominar les tècniques. «Has de reduir, bloquejar o projectar l'adversari sense provocar-li danys.» Feia broma dient que s'avança a poc a poc, perquè resulta més fàcil aprendre a trencar un braç que a dominar el rival sense danys. «Quan tenia vint anys m'hauria costat molt entendre que l'única manera de vèncer algú no és oferir-li resistència, sinó aprofitar la seva pròpia força per desarmar-lo», va escriure. Vicenç Pagès va projectar més d'una tècnica d'aikido al seu caràcter i, segurament, també a la seva literatura. Li va ensenyar a ser pacient, a sortir dels atacs per la tangent, a sentir-se millor físicament i mentalment, a evitar preocupacions estèrils i, sobretot, a enfortir el caràcter —dos dies a la setmana s'aixecava abans de les sis del matí per entrenar a la platja de l'Estartit, a la primavera i a l'estiu, amb la sortida del sol. He vist un vídeo al Facebook de les classes a Torroella en què Vicenç Pagès apareix practicant una caiguda de capgirell una vegada i una altra, amb una determinació implacable que permet entendre el gruix i la consistència del seu llegat literari.

He volgut parlar de l'aikido perquè no apareixia en cap dels magnífics i apassionats articles que hem aplegat en memòria seva. Es nota que tots els col·laboradors que hem reunit l'estimaven com a persona i l'admiraven com a escriptor, però també l'estimaven com a escriptor i l'admiraven com a persona. Tampoc no s'hi parla —potser perquè la donem per sabuda, per interioritzada— de la seva insubornable lleialtat a la llengua catalana. Vicenç Pagès Jordà és d'aquells escriptors amb una ambició (exclusivament literària) sense complexos, sense autoodi, que enforteixen, eixamplen i internacionalitzen una cultura, que reivindiquen i actualitzen el llegat dels nostres clàssics i que ens obren camins de futur.

>> VPJ era membre de l'Associació Catalana d'Aikido Yoshinkan des de l'any 2008. A la imatge, el grup de Torroella de Montgrí després d'un entrenament a la platja de l'Estartit amb Muguruza Sensei el 2016. (Foto: BORIS WEITZMAN)